

MUSTAFA ERDOĞAN DA KIYIMDAN NASİPLİ(*)

Av. Muharrem BALCI

Sayın Mustafa Erdoğan'ın 28 Şubat kısımlarından nasibini alması çok şaşırtıcı değil. Şaşırtıcı olan Mustafa Erdoğan dışındaki bir çok aydınımızın **meşruiyet** konusunu henüz gündemlerine ve gündemimize taşıyamamış olmaları.

1982 Anayasası kendinden önceki 1961 Anayasası gibi bir ihtilal ürünü olup, millet iradesine başvurulmadan, veya başvurulmuş gibi gösterilerek, Sayın Selçuk'un da belirttiği gibi, plebisit usulü -ölümü göstererek sıtmaya razı eden prosedürle- oluşturulmuş bir anayasadır. Dünyadaki diğer ihtilal anayasaları gibi, mutlaka bir gün millet iradesiyle toptan değiştirilerek, milletin meşruiyet libası ile techiz edilmesi gerekli bir anayasa.

Meşruiyeti tartışmalı (doktrinde böyle olmakla birlikte kanımca kesinlikle gayrimeşru) bir anayasanın kurumlarının da meşruiyetleri tartışmalı olacaktır. Sayın Erdoğan'ın Fazilet Partisinin Kapatılmasına ilişkin Anayasa Mahkemesi kararını eleştirdiği yazısı belki bu yönüyle değerlendirilmelidir. Kendi meşruiyeti tartışmalı bir kurum, kendisi gibi meşruiyeti tartışmalı bir başka kurum hakkında karar verebiliyor. Böylesi bir garabetin çok yoğun bir şekilde tartışma halinde tutulması belki bazı taşların zaman içinde yerine oturmasını sağlayabilir.

Gerçi Erdoğan'ın eleştiri yazısında Mahkemenin meşruiyet konusuna doğrudan vurgu yapılmamış. Fakat Erdoğan'ın diğer yazılarında bu konu zaman zaman tartışılmıştır. Sayın Erdoğan meşruiyet konusunu doğrudan Anayasa ve Anayasa Mahkemesi özelinde tartışarak mezkur kararı irdeleyeydi özellikle hukukçularımız açısından, saniyen de konu ile ilgili olanlar açısından daha isabetli olabilirdi. Zira meşruiyet kavramının hukuk, sosyoloji ve hukuk-sosyolojisi alanlarında günümüzde tartışma konusu yapıldığı ilgililerin malumudur. Bu tartışmaya bir katkı da sayın Erdoğan'dan gelmiş olurdu.

Erdoğan'ın yazısını okuyunca gerçekten de Anayasa Mahkemesi üyelerine dokunduran ifadeleri gördüm. Bilim adamlığı kapsamında bir cevap dışında gösterilen alınganlık, Sayın Erdoğan aleyhine tazminat ve ceza koğuşturması talebini beraberinde getirmiştir. Şahısları hedef almaktan öte, gazeteci üslubunu aşan bir bilimsel eleştiri belki muhataplarının ufkunu açmayabilir, fakat hak ve hukuk beklentilerine katkısı daha önceki üretimlerinde olduğu gibi tarihe geçebilirdi. Zaten sayın Erdoğan da eleştirisinde, zemin olarak mahkeme kararını ve sistemi sorgulamış, ancak kişilere yönelik eleştiride kantarın topuzunu biraz kaçırmıştır. Bununla birlikte gönül isterdi ki sayın üyeler eleştiri yazısına bir düşünce ürünü ile cevap verebilsinler. Eleştirinin sahibini benzer veya Anayasa Mahkemesi üyesine yakışır bir üslupla eleştirebilsinler. Bu güne kadar ne yüksek mahkeme üyelerinin ne de yüksek bürokrasinin (pek azı istisna) böyle bir ihtiyaç hissettiğini görmedik.

Anayasa Mahkemesi üyelerinin kendileri hakkında veya kararları hakkındaki eleştirilere cevap verme yasağı henüz getirilmedi. Hatta kararlarında doktrin olarak yararlanabilecekleri bir anayasa hocasının görüşlerine karşı görüş serdedecek yazılar hukuk camiasını ol-

* UMRAN Dergisinin Şubat 2002 sayısında yayınlanmıştır.

duğu kadar kendilerini de geliştirir kanaatindeyim. Bir şartla ki, bütün bürokratik kademelerdeki memurlar gibi topluma tepeden bakma alışkanlıklarını tek ederek.

Bu beklentimize ulaşacağımız günlerin pek yakın olmayacağı endişemiz, bazen muhataplarımızı kişisel olarak da eleştirmeye bizi itmektir. Konjonktürel kararlar verdikleri suçlamasıyla muhatap olanlar, konjonktürel dayatmalara teslim olmasalardı, askeri brifinglerde bilgilendirmelerin hukuk adamlığına yakışmayacağını teslim etselerdi belki bu derece acımasız eleştirilere muhatap olmayabilirdi. Ancak ne acıdır ki bu toplumun aydınları, özellikle bürokrat kesimi ve de dış ve iç toplum mühendislerinin birbiriyle kesişen projelerdeki uyum ve halkı tornadan geçirme alışkanlıkları, bu kesim hakkındaki beklentilerimizi çok uzak baharlara bırakmaktadır.

Şimdi Mustafa Erdoğan'lara, hak ve hukuk aşıklarına, sistemin hukuk mantığını derinden sarsacak görüş ve çalışmalarına tanık olduğumuz bilim adamlarına sahip çıkma zamanıdır. Sadece kendi aristokrat yapısı için adaleti dileyen Batı'dan adalet beklemek yerine, kendi hukuk mantığımızı, sistemin hukuk mantığını sorgulama zamanıdır. "Sadece hukukun üstünlüğü"nün tartışmaya açılması gereken ülke platformunda, dama taşları ile değil, oyun kurucu zihniyetle hukuk alanında tartışmayı devam ettirmek zorunluluğumuz vardır. Mustafa Erdoğan'ların kıymeti, öte yanda taşların değersizliği bu ihtiyaçtan doğmaktadır.